

PORVOO

BORGÅ

Perusopetukseen valmistavan opetuksen
opetussuunnitelma / Esiopetus

1.8.2023

Sisällys

1 Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen esiopetuksessa	2
2 Perusopetukseen valmistavan opetuksen aloitus	2
3 Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisältöalueet esiopetuksessa	3
3.1 Yleiset tavoitteet	3
3.2 Valmistavan opetuksen erityiset tavoitteet	4
3.3 Opetuksen keskeiset sisällöt.....	4
3.4 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt valmistavassa opetuksessa	4
3.4.1 Suomi/ruotsi toisena kielenä.....	4
3.4.2 Oppilaan oma äidinkieli	5
4 Lapsen oppimissuunnitelman laatiminen ja arviointi.....	6
5 Oppimisen ja hyvinvoinnin tuki	7
5.1 Hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri	7
5.2 Kasvun ja oppimisen tuki.....	7
5.3 Opiskeluhoolto	7
6 Yhteistyö valmistavan opetuksen aikana ja siirtymävaiheissa	8
6.1 Kodin ja henkilöstön yhteistyö	8
6.2 Opetushenkilöstön yhteistyö lukuvuoden aikana	8
7 Todistus	8

LIITE

1 Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen esiopetuksessa

Valmistavalla opetuksella tarkoitetaan maahanmuuttajille järjestettävää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Lähtökohdan tämän opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki (628/1998), valtioneuvoston asetuksessa (422/2012) määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, [Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015](#), Porvoon kaupungin perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma, [Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014](#) ja Porvoon kaupungin esiopetussuunnitelma. Tämä opetussuunnitelma on yhteinen suomen- ja ruotsinkielisessä kuusivuotiaalle annettavassa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa.

Porvoossa perusopetukseen valmistava opetus aloitetaan kuusivuotiaille lapsille. Opetusta annetaan inklusiivisesti lapsen lähipäiväkodin esiopetusryhmässä viitenä päivänä viikossa, vähintään 700 tuntia lukuvuoden aikana. Valmistavan opetuksen lisäksi tarvittava varhaiskasvatus järjestetään samassa ryhmässä. Tarvittaessa lapselle voidaan myöntää rakenteellisia tukitoimia, joiden tehtävänä on mahdollistaa toiminnan järjestäminen ja eriyttäminen siten, että lapsen tarvitsema tuki toteutuu. Pedagogisten, rakenteellisten ja hyvinvointia tukevien järjestelyjen tarkempi kuvaus löytyy Porvoon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmasta.

Valmistavassa opetuksessa opetuskieli on suomi tai ruotsi sen mukaan, onko lapsi jatkamassa suomen- vai ruotsinkieliseen perusopetukseen. Koulukielen valitsee oppilaan huoltaja. Huoltajan on valintansa tueksi saatava riittävästi objektiivista tietoa Suomen kielitilanteesta, jotta hän pystyy arvioimaan valinnan merkityksen oppilaan koulunkäynnin, kotoutumisen ja jatko-opintojen kannalta. Koulukielen valinnassa tulee huomioida perheen tilanne ja tulevaisuudensuunnitelmat.

Lapsi siirtyy kuusivuotiaana saadun valmistavan opetuksen jälkeen ensisijaisesti lähikouluun, jossa jatketaan tarpeen mukaan suomi/ruotsi toisena kielenä -opetusta, kunnes oppilas voi osallistua suomi/ruotsi äidinkielenä -opetukseen. Kesken vuotta esiopetuksen valmistavassa opetuksessa aloittanut lapsi voi tarvittaessa jatkaa perusopetuksen valmistavassa opetuksessa.

2 Perusopetukseen valmistavan opetuksen aloitus

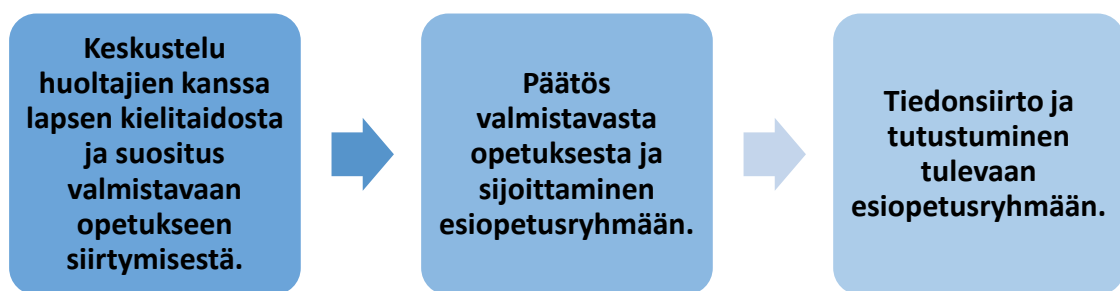
Kuusivuotiaana perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistuvat vieraskieliset lapset, jotka eivät ole lainkaan osallistuneet suomen- tai ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Mikäli lapsi on kuitenkin aloittanut varhaiskasvatuksessa esiopetusvuotta edeltävänä keväänä 1.1. jälkeen, saa lapsi suomi/ruotsi toisena kielenä tukea esiopetuksen lukuvuoden alkuun saakka ja sen jälkeen perusopetukseen valmistavaa opetusta.

Lapsen suomen/ruotsin kielen taitoa ja sen kehitystä kartoitetaan ja seurataan varhaiskasvatuksessa ennen esiopetusvuoden alkua. Valmistavaa esiopetusta suositellaan lapselle, jonka äidinkieli on jokin muu kuin suomi/ruotsi, ja jonka suomen/ruotsin kielen taso jää alle A2.1. (KieliPeda-työväline osiot 3–3.3.) Kielen tason arvioinnin tulosten perusteella keskustellaan huoltajien kanssa lapsen tarpeesta valmistavaan opetukseen sekä suomi/ruotsi toisena kielenä opetukseen osallistumisesta.

Päiväkodinjohtaja tekee suosituksen lapselle esiopetusvuonna annettavasta perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Päätöksen valmistavaan opetukseen ottamisesta tekee varhaiskasvatusjohtaja. Lapselle tehdään sijoitus esiopetusryhmään.

Ennen valmistavan opetuksen aloitusta lapselle ja huoltajille järjestetään mahdollisuus tutustua esiopetuspaikkaan. Huoltajien kanssa pyritään järjestämään aloituskeskustelu, jossa tarvittaessa on tulkki mukana.

Valmistavaan opetukseen osallistuminen kirjataan lapsen oppimissuunnitelmaan, johon myös laaditaan suomi/ruotsi toisena kielenä suunnitelma. Jos lapsen taidot ja valmiudet kehittyvät vuoden aikana niin paljon, että hän pystyy seuraamaan yleistä esiopetusta, hän siirtyy valmistavasta opetuksesta kesken vuoden esiopetukseen. Päätöksen valmistavan opetuksen päättymisestä tekee varhaiskasvatusjohtaja. Lapselle tehdään päätös esiopetukseen ottamisesta.

Kuvio 1. Valmistavaan opetukseen siirtyminen.

3 Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisältöalueet esiopetuksessa

3.1 Yleiset tavoitteet

Valmistava opetus toteutetaan lapsen tausta ja lähtökohdat huomioon ottaen esiopetuksen yleisten kasvatus- ja oppimistavoitteiden mukaisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ovat Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, Monilukutaito, Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen sekä Osallistuminen ja vaikuttaminen.

Esiopetuksen tavoitteena on edistää kasvua ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen, tarpeellisten tietojen ja taitojen kehittymistä sekä sivistystä, tasa-arvoisuutta ja elinikäistä oppimista. Ihmisenä kasvamisen, opiskelu ja työn teko sekä kansalaisena toimiminen edellyttävät nyt ja tulevaisuudessa laaja-alaista, tiedonalarajat ylittävää osaamista. Painopisteenä ovat kestävä elämäntavan sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten esiopetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan.

3.2 Valmistavan opetuksen erityiset tavoitteet

Lapsen identiteetin rakentumiselle on merkityksellistä, että myös hänen kulttuuriinsa kuuluvia asioita arvostetaan ja että ne näkyvät esiopetuksen arjessa. Valmistavassa opetuksessa perehdytään lapsen omaan kulttuuriin ja historiaan. Suomen/ruotsin kielen oppimisen lisäksi yhteistyössä kodin ja huoltajien kanssa tuetaan ja edistetään lapsen oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Vastuu lapsen oman äidinkielen ja kulttuurin säilymisestä on kuitenkin perheillä. Monikielisen lapsen kielimaailman tarkasteluun käytetään KieliPeda-työvälineen osiota 2. Kielitietoisien pedagogiikan ja suomen kielen oppijoiden tukena voidaan käyttää myös [KieliVertailu -työvälinettä](#).

Tavoitteena on myös edistää lapsen kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Valmistavassa opetuksessa lapsi tutustuu Porvoon alueen kaksikielisyyteen ja suomen- ja ruotsinkieliseen kulttuuriin.

Toiminnan toteuttamisen tukena toimii kieli- ja kulttuuritietoisien varhaiskasvatuksen vuosikello.

3.3 Opetuksen keskeiset sisällöt

Esiopetus ja näin myös kuusivuotiaiden valmistava opetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet. Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin.

Oppimiskokonaisuudet esiopetuksessa:

- ilmaisun monet muodot
- kielen rikas maailma
- minä ja meidän yhteisömme
- tutkin ja toimin ympäristössäni
- kasvan ja kehityn.

3.4 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt valmistavassa opetuksessa

3.4.1 Suomi/ruotsi toisena kielenä

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten kuusivuotiaiden valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen kielen kehittymiseen. Valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa lapselle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja muut tarpeelliset valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten.

Suomi/ruotsi toisena kielenä opetuksen tavoitteena on saavuttaa kielitaidon tasojen kuvausasteikolla taso A1.3 (toimiva alkeiskielitaito) tai A2.1 (peruskielitaidon alkuvaihe). Liitteenä valmistavan opetuksen sisältö- ja aihealueiden sanastollisia teemoja (Liite 1). Suomi/ruotsi toisena kielenä – opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen. Lapselle laaditaan yhdessä huoltajien kanssa oppimissuunnitelma (LEOPS), jossa määritellään taito- ja ikätason mukaiset tavoitteet ja sisällöt toiminnalle. Oppimissuunnitelmaan kirjataan suomen/ruotsin kielen oppimisen yksilölliset tavoitteet.

Suomen/ruotsin kielen opetus ja lapsen äidinkielen oppimisprosessit nivoutuvat kaikkiin esiopetuksen oppimiskokonaisuuksiin. Oppiminen tapahtuu luonnollisissa tilanteissa ja vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Kielellistä ja kuvallista tukea annetaan kaikissa päivittäisissä tilanteissa, kuten siirtymissä ja tilanteiden ennakkoinnissa, mm. päiväjärjestyksen ja selkeiden rutiinien muodossa. Ryhmässä tapahtuvan toiminnan lisäksi lapsella on oikeus saada ohjausta suomen/ruotsin kielen harjoitteluun pienryhmätilanteissa. Opetusta eriytetään jakamalla lapset suomen/ruotsin kielen tason perusteella pienryhmiin sekä järjestetään säännöllisesti suunnitelmallista suomi/ruotsi toisena kielenä -opetusta. Opetus on toiminnallista, monikanavaista ja leikinomaista. Asioita konkretisoidaan kuvilla, tavaroilla, erilaisilla materiaaleilla ja äänillä. Lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä, sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa vahvistetaan leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Porvoon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa kuvataan vieraskielisten ja monikielisten lasten suomen/ruotsin kielen tukemisen rakenteet ja toimintatavat.

Tukimateriaalina toiminnan toteuttamisessa on mm. Roihusten perhe -materiaali.

3.4.2 Oppilaan oma äidinkieli

Vahva äidinkielen hallinta tukee lapsen identiteetin rakentumista ja luo pohjaa niin muiden kielten kuin uusien tietojen ja taitojen oppimiselle. Toiminnassa tehdään lapsen käyttämiä kieliä näkyviksi yhteistyössä huoltajien kanssa. KieliPeda- työvälineen osio 2 toimii pohjana keskustelulle monikielisen lapsen kielimaailmasta. Henkilöstö ja huoltajat pohtivat yhdessä toimintatapoja äidinkielen tukemiseksi. Yhteistyössä voidaan esimerkiksi sopia esiopetuksessa käsiteltävän teeman sanastoon tutustumisesta kotona äidinkielellä. Sovittuja toimintatapoja voidaan kirjata lapsen oppimissuunnitelmaan.

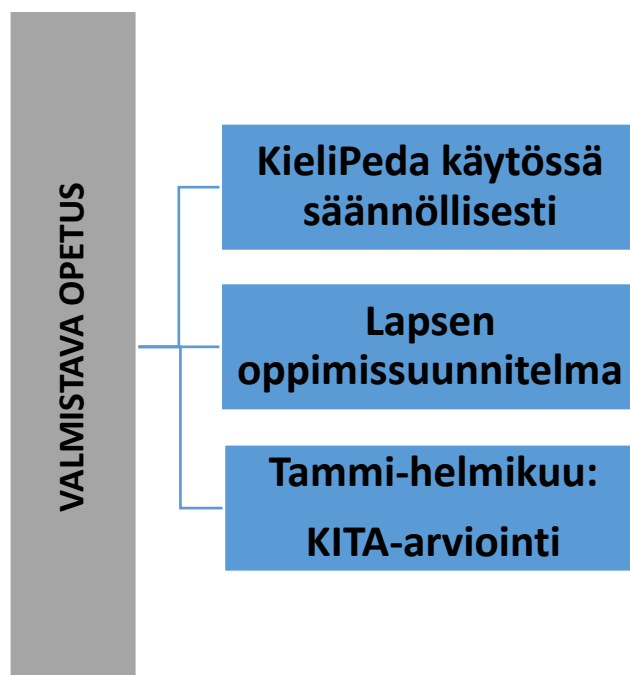
Esiopetuksessa voidaan järjestää vieraskielisille lapsille oman äidinkielen opetusta (1 opetustunti viikossa), mikäli samaa kieliryhmää edustavia lapsia on yksikössä neljä tai enemmän. Päiväkodinjohtaja vastaa opettajan rekrytoinnista. Johtaja ilmoittaa oman äidinkielen opetuksesta varhaiskasvatuksen asiantuntijalle, joka koordinoi opetuksen järjestämistä ja konsultoi tarvittaessa oman kielen opettajia opetuksen sisällön suunnittelussa. Päiväkodinjohtajat kirjaavat lasten toteutuneet oman äidinkielen opetustunnit. Ryhmän opettaja kirjaa oman äidinkielen opetuksen lapsen suunnitelmaan.

4 Lapsen oppimissuunnitelman laatiminen ja arviointi

Jokaiselle valmistavaan opetukseen osallistuvalla lapsella laaditaan oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma sisältää suomi/ruotsi toisena kielenä suunnitelman. Toiminnan tavoitteita asetettaessa ja sisältöjä valittaessa otetaan huomioon lapsen kokonaistilanne – kokemustausta, oman äidinkielen hallinta, kielten rakenteiden erilaisuus ja perheen kulttuuritausta. Tässä hyödynnetään Kielipedan osioita 2 ja 3. Suunnitelmaa laadittaessa keskeistä on huomioida lapsen vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet.

Opettajat keräävät tietoa lapsen kielitaidosta havainnoimalla ja dokumentoimalla lapsen puhetta ja kielenkäyttöä. Kielipedan lomaketta päivitetään säännöllisesti. Tammi-helmikuussa esiopetusryhmän opettaja tekee KITA-arvioinnit valmistavassa opetuksessa oleville lapsille. KITA on esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheeseen soveltuva kielen taidon arviointimateriaali, jonka tarkoituksena on selvittää sen hetkinen kielitaidon taso.

Jatkuva toiminnan arviointi antaa palautetta siitä, miten toiminta vastaa lapsen tarpeisiin ja edistää oppimista. Lapsen oppimissuunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa ja suunnitelman toteutumista arvioidaan huoltajien kanssa keväällä.

Kuvio 2. Valmistavan opetuksen yksilöllinen suunnittelu ja arviointi.

5 Oppimisen ja hyvinvoinnin tuki

5.1 Hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri

Yhteisön hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja tukee hyvinvointia. Esiopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot, oppimiskäsitys sekä esiopetusta koskevat tavoitteet. Sitä muovaavat myös johtamisrakenteet ja käytännöt, henkilöstön ammattitaito sekä käytettävissä olevat tilat, välineet ja materiaalit. Toimintakulttuuri näkyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa, ilmapiirissä sekä pedagogisissa käytännöissä, jotka vaikuttavat aina lasten kohtaamaan esiopetuksen laatuun. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakulttuurissa keskeistä on kieli- ja kulttuuritietoinen toiminta. Kielitietoisuuden toiminnan ja oppimisympäristön arviointiin ja kehittämiseen käytetään Kielipedan osiota 1.

Valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti lapsen hyvinvoinnista ja tuetaan lapsen kotoutumista. Valmistava opetus valmentaa toimimaan yhteistyössä eri kulttuurien ja monenlaisten ihmisten kanssa. Erityisesti tuetaan kontaktien luomista valtaväestön edustajien kanssa. Valmistavassa opetuksessa edistetään lasten keskinäisiä ja lasten ja aikuisten välisiä toista arvostavia ja kunnioittavia suhteita. Kiusaamista, väkivaltaa tai syrjintää ei sallita yhteisössä, ja näiden ilmiöiden mahdolliseen esiintymiseen puututaan välittömästi ja oikeudenmukaisesti. Toimintatavat kuvataan opetuksen järjestäjän opiskeluhuollon suunnitelmassa.

5.2 Kasvun ja oppimisen tuki

Kasvun ja oppimisen tuki on osa laadukasta toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville. Tuen tarpeen ilmetessä järjestetään toiminnassa tarkoituksenmukaista tukea, joka riittävän varhaisessa vaiheessa ja oikein kohdennettuna voi ehkäistä lapsen ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista. Tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa tehdään yhteistyötä lapsen, huoltajan, ryhmän henkilöstön, varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Lapsen tarvitsema tuki järjestetään osana valmistavan opetuksen päivittäistä toimintaa.

Pedagogisten, rakenteellisten ja hyvinvointia tukevien järjestelyjen tarkempi kuvaus löytyy Porvoon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmasta.

5.3 Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Opiskeluhooltoja toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko esiopetusyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona käyttämällä mm. varhaisen puuttumisen toimintamalleja. Tarvittaessa ja huolen herätessä kootaan huoltajien suostumuksella lapsen yksilöllinen opiskeluhoutoryhmä pohtimaan lapsen hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Opiskeluhoollon järjestäminen ja palvelut on kuvattu Porvoon kaupungin opiskeluhooltosuunnitelmassa.

6 Yhteistyö valmistavan opetuksen aikana ja siirtymävaiheissa

6.1 Kodin ja henkilöstön yhteistyö

Lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi henkilöstö ja huoltajat tekevät yhteistyötä. Henkilöstön vastuulla on luoda ja ylläpitää vuorovaikutuksellisia yhteistyömuotoja. Huoltajien kanssa keskustellaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteista, suomalaisesta kasvatuskulttuurista sekä huoltajien toiveista lapsen oman kotikulttuurin huomioon ottamisesta. Huoltajien kanssa sovitaan miten he itse voivat auttaa ja tukea lasta sopeutumaan uuteen ja tutustumassa esiopetuksen toimintaan ja arkeen. Tulkkia käytetään apuna keskustelussa. Päivittäisissä kohtaamisissa ja lapsen opetuksesta kerrottaessa voidaan käyttää myös kuvia apuna. Valmistavassa opetuksessa olevan lapsen perhe saattaa olla myös maahanmuuttajapalveluiden asiakas. Tarvittaessa tämä huomioidaan monialaisen yhteistyön ja opiskeluhuollon toteuttamisessa. Valmistavan opetuksen aloituksessa voi mukana olla perheen ja henkilöstön tukena myös varhaiskasvatuksen asiantuntija.

Vanhempainkeskustelujen lisäksi tärkeitä yhteistyön muotoja ovat vanhempainillat, joita voidaan tarvittaessa järjestää erikseen maahanmuuttajataustaisille perheille. Myös vanhempainilloissa tulee huomioida huoltajien osallisuus tulkkipalveluita käyttämällä. Perheitä kannustetaan osallistumaan yhteisiin tapahtumiin ja projekteihin sekä vanhempaintoimintaan. Ryhmän toiminnassa eri kulttuureihin tutustuessa tehdään yhteistyötä perheiden kanssa hyödyntäen niiden asiantuntemusta.

6.2 Opetushenkilöstön yhteistyö lukuvuoden aikana

Opetushenkilöstön keskinäisen yhteistyön tavoitteena on oppia tuntemaan oppimisen polun eri vaiheiden tavoitteita ja käytäntöjä sekä ymmärtää mistä lapsi on tullut ja mihin menossa. Yhteistyöllä rakennetaan myös oppivaa yhteisöä ja kehitetään toimintakulttuuria.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöllä tavoitellaan yhteisen toimintakulttuurin kehittämistä ja lapsen nivelvaiheen madaltamista. Esiopetusyksikkö ja lähikoulu tekevät suunnitellusti yhteistyötä lukuvuoden aikana, jolloin kouluympäristö tulee lapsille tutuksi jo esiopetusvuoden aikana. Esiopetuksen lähikoulu ei välttämättä ole lapsen tuleva koulu ja siksi lapset pääsevät keväällä tutustumaan myös omaan tulevaan kouluunsa.

Perusopetukseen siirryttäessä tulee huolehtia siitä, että tieto lapsen edistymisestä ja valmiuksista siirtyy kouluun. Keväällä esiopetuksen henkilöstö ja tuleva koulu järjestävät palaverin, jossa lapsen opetuksen kannalta tarvittava tieto siirtyy kouluun. Tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä aamu- että iltapäivätoiminnan kesken on kuvattu tarkemmin Porvoon kaupungin esiopetussuunnitelmassa.

7 Todistus

Valmistavan opetuksen päättyessä lapsi saa osallistumisestaan Porvoon kaupungin todistuksen.

Liite 1

Valmistavan opetuksen sisältö- ja aihealueiden sanastollisia teemoja esiopetuksessa
(Avainsanoja S2 – opetukseen, 2009; Marjaana Gyekye, Riikka Kurki, Minna Muukkonen)

Sanastollisia teemoja	Kielitaidon alue
Minä, sinä, hän, me, te, he. Vaatteet, värit, kehonosat, tunteet, aistit	Kuka? Mikä? Mitä? Tervehdykset ja esittely
Keittiössä, olohuoneessa, makuuhuoneessa, kylpyhuoneessa ja lelut	Missä? Paikkaa ilmaisevia sanoja (edessä, takana, vieressä jne.)
Ryhmähuone, piha ja pihavälineet Järjestysluvut	Järjestykseen liittyviä sanoja (keskimmäinen, viimeinen, ensimmäinen) Tekemiseen liittyviä sanoja
Ruokailuvälineet, ruokapöydässä, ruokia, aamupala, lounas, päivällinen, välipala, iltapala	Millä? (väline) Kuvailun perusmuoto ("puuro on kuumaa") Määrään liittyvät sanat: paljon-vähän, enemmän-vähemmän jne. Kohteliaat pyynnöt
Hedelmät, marjat, vihannekset	Tykätä jostakin, pitää jostakin. –ko ja –kö kysymykset
Villieläimet, kotieläimet, eläinlapset	Kuvaileva kerronta, millainen? Omistusrakenne: (kenellä/millä on?)
Kaupassa, kulkuneuvot; maalla, merellä ja kiskoilla. Liikennemerkkit. Ammatteja	Raha. Sanojen luokittelua. Suuntia. Missä? Minne? Ohjeen antaminen (mistä, mihin?)
Vuorokausi. Viikko. Kuukausi. Vuodenajat. Vuosi	Ennen-jälkeen, aikaan liittyvät käsitteet: toissapäivänä, eilen, tänään, huomenna, ylihuomenna. Aikamuodot
Verbit kertaukseen. Kesä ja talviharrastukset	Luokittelua
Maatilalla (välineet), matkailua, mökillä, mummolassa, leirillä jne.	Adjektiivien vertailua, yhdyssanat, tekemiseen liittyvät sanat

